

Glossary

High School Level

Global History Glossary

English / Khmer

Translation of Global History terms based on the Coursework for Global History Grades 9 to 12.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students

---

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and Foreign Language Studies
<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK
Regents of the University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Syracuse
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Albany
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S., M.S.	Saratoga
ELIZABETH S. HAKANSON	Onondaga
CATHERINE COLLINS, B.S., M.S., Ph.D.	West New York
JAMES R. TALLON, R., B.A., M.A.	Binghamton
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., Ed.D.	Mid-Hudson
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed. D.	Oakland Gardens
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
JUDITH CHIN, B.S., M.S., ...	Queens
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York

Commissioner of Education

President of The University of the State of New York

MARY ELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including Braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity, Ethics, and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234. Requests for additional copies of this publication may be made by contacting the Publications Sales Desk, Room 319, Education Building, Albany, NY 12234.

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
A	
A.D	គស
aboriginal	នៃអ្នកស្រុកដើម, ដែលមានដើមកំណើតក្នុងស្រុកស្រាប់, នៃជនជាអ្នកស្រុកដើមផ្ទុយពីជនបរទេស, ដែលដំបូងបំផុត
absolutism	លទ្ធិផ្តាច់ការនិយម
African civilization	អារ្យធម៌អាហ្វ្រិក
Age of Reason	អាយុដែលមនុស្សចេះញែករវាងខុសនិងត្រូវ
agrarian	អ្នកដែលគិតថាដីត្រូវតែចែកឲ្យប្រជាជនស្មើគ្នា
AIDS/HIV	ជម្ងឺអេដស៍/មេរោគអេដស៍
allegiance	សេចក្តីស្មោះចំពោះ
alliance	បក្សសម្ព័ន្ធ
allies	សម្ព័ន្ធមិត្ត
amnesty	ការលើកលែងទោស
ancestry	ពូជពង្ស
animism	វិញ្ញាណនិយម
annex	បញ្ចូលជាឧបសម្ព័ន្ធ
anthropology	នវវិទ្យា
anti-Semitic	ការរើសអើងចំពោះជនជាតិជឺដឺប
apartheid	ការបំបែកគ្នារស់នៅតាមតំបន់ៗតាមជាតិសាសន៍មួយៗ
appeasement	ការធ្វើឲ្យស្ងប់
Arab League	សម្ព័ន្ធអារ៉ាប់
archeology	បុរាណវត្ថុវិទ្យា
aristocracy	អភិជនាធិបតេយ្យ
art	សិល្បៈ
artifacts	វត្ថុដែលគង់នៅពីសម័យបុរាណ
Asia	ទ្វីបអាស៊ី
assimilate	ប្រដូចខ្លួន
atlas	សៀវភៅផែនទី
autocracy	អត្តាធិបតេយ្យ
autonomy	ស្វ័យភាព
B	
B.C.	មុនគស
backgrounds	សាវតារ, ព្រឹត្តិការណ៍ជុំវិញ, ព្រឹត្តិការណ៍កន្លងមក, ហេតុការណ៍ជុំវិញ
Balance of Power	តុល្យភាពនៃអំណាច
Balkans	តំបន់បាល់កង់
battle	សមរភូមិ
Belief systems	ប្រព័ន្ធជំនឿ
belligerent	ប្រទេសកើតសង្គ្រាមជាមួយប្រទេសមួយផ្សេងទៀត
Berlin Airlift	យកយន្តហោះទៅទទួលមនុស្សនៅក្រុងប៊ែរឡាំង

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
Berlin Wall	ជញ្ជាំងប៊ែកឡាំង
bible	ព្រះគម្ពីរ
Black Death	ការស្លាប់ដោយជម្ងឺពិសនៅទ្វីបអឺរ៉ុបនៅមជ្ឈិមសម័យ
blockade	ការបិទផ្លូវមិនឱ្យចេញចូល
Bolshevik Revolution	បដិវត្តបុលសេវិក
boundaries	ព្រំប្រទល់
bourgeoisie	វណ្ណៈគហបតី
Boxer Rebellion	ការងើបបះបោរនៃក្រុមសម្លាត់របស់ចិនក្នុងអំឡុងឆ្នាំ 1898–1900
Bronze Age	យុគសម័យវិទ្ធី
bubonic plague	ជម្ងឺពិសដែលហើមក្រលៀន
Buddhism	ពុទ្ធសាសនា
Bushido	ច្បាប់ប៊ូណិដូ
Byzantine	នៃប្រទេសប៊ីសង
C	
Capital	មូលធន
capitalism	មូលធននិយម
Caribbean	តំបន់ការ៉ាអ៊ីត
cartel	ក្រុមហ៊ុនអន្តរជាតិដាច់មុខ
cash crop	ដំណាំដាំសម្រាប់លក់
caste system	ប្រព័ន្ធវណ្ណៈ
Catholicism	ការតូលីកសាសនា
cause	មូលហេតុ
ensorship	ការដាក់ពិន្ទុ
Central America	អាមេរិកកណ្តាល
century	សតវត្សរ៍
change	ប្តូរ
charter	ធម្មនុញ្ញ
child labor	ពលកម្មកុមារ
China	ប្រទេសចិន
Chinese	ជនជាតិចិន
Christianity	គ្រិស្តសាសនា
chronological order	រៀបរៀងតាមកាល
church	វិហារកាតូលិក
circumnavigate	បើកនាវាជុំវិញ
citizen	ពលរដ្ឋ
city-state	ទីក្រុងរដ្ឋ
civil disobedience	ការជំទាស់នឹងរដ្ឋប្បវេណី
civil war	សង្គ្រាមស៊ីវិល
civilizations	អារ្យធម៌
clan	កុលសម្ព័ន្ធ
classical civilizations	អារ្យធម៌យូរលង
clergy	បព្វជិត

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
climate	អាកាសធាតុ
coalition	សម្ព័ន្ធភាព
Cold War	សង្គ្រាមត្រជាក់
collective	សមូហភាព
collective security	សន្តិសុខសមូហភាព
colonialism	អាណានិគមនិយម
colony	អាណានិគម
command economy	សេដ្ឋកិច្ចបញ្ជា
commercial revolution	បដិវត្តពាណិជ្ជកម្ម
common good	ផលប្រយោជន៍រួម
common law	ប្រព័ន្ធច្បាប់មានប្រភពពីប្រទេសអង់គ្លេស
communication	គមនាគមន៍
communism	លទ្ធិកុម្មុយនិស្ត
communist Party	បក្សកុម្មុយនិស្ត
community	សហគមន៍
concentration camp	ជំរុំកែប្រែ
concept	ទស្សនៈ
conclusion	សេចក្តីសន្និដ្ឋាន
conflict	ជម្លោះ
Confucianism	លទ្ធិខុងធី
Congress of Vienna	សមាជក្រុងវីយ៉ែន
conquest	ការផ្តាញ
conquistadores	អ្នកល្អានពាន
consent	ការយល់ព្រម
conservation of resources	ការអភិរក្សធនធាន
conservative	អ្នកអភិរក្សនិយម
constitution	រដ្ឋធម្មនុញ្ញ
constitutional monarchy	រាជាធម្មនុញ្ញ
consumption	ការប្រើប្រាស់
containment	ការទប់ស្កាត់
contemporary issues	បញ្ហាសហសម័យ
continent	ទ្វីប
contribution	វិភាគទាន
controversial events	ហេតុការណ៍ប្រទូស្តរាយ
costs	ថ្លៃ
Counter Reformation	ប្រឆាំងការកែទម្រង់
country	ប្រទេស
coup d'état	រដ្ឋប្រហារ
Creoles	ភាសាក្រេអូលក្នុងកោះឥណ្ឌាខាងលិច
crisis	វិបត្តិ
Crusades	សង្គ្រាមសាសនា
Cuban missile crisis	វិបត្តិមីស៊ីលនៅគុយបា
cultural diffusion	ការផ្សាយចេញវប្បធម៌
Cultural Revolution	ការបដិវត្តវប្បធម៌

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
culture	វប្បធម៌
customs	ទំនៀមទម្លាប់
Czar	ត្សារ (អធិរាជប្រទេសរុស្ស៊ី)
D	
Dark Ages	យុគខ្មៅ
debt	បំណុល
decline	ថយចុះ
deforestation	ការបំផ្លាញព្រៃឈើ
democracy	ប្រជាធិបតេយ្យ
demographic patterns	លំនាំប្រជាសាស្ត្រ
desertification	ការប្រែក្លាយជាវាលរោហាន
despot	អ្នកកាន់អំណាចផ្តាច់ការ
despotism	អត្តរាសាធិបតេយ្យ (លទ្ធិផ្តាច់ការនិយាម)
detente	ភាពធូរស្រាល
developing country	ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
diaspora	ជនជាតិជ្វីបដែលរស់នៅក្រៅប្រទេសអ៊ីស្រាអែល
dictatorship	រដ្ឋអំណាចផ្តាច់ការ
diplomacy	កិច្ចការទូត
direct democracy	ប្រជាធិបតេយ្យផ្ទាល់
discrimination	ការរើសអើង
discuss	ពិភាក្សា
diseases	ជម្ងឺ
displaced persons	ជនភៀសសឹក
dissident	អ្នកប្រឆាំង
distance	ចម្ងាយ
distribution	ការចែកចាយ
diversity	ភាពចម្រុះ
divine right	សិទ្ធិអាទិទេព
drug trafficking	ការរត់ពន្ធផ្តាំញៀន
dynasty	សន្តតិវង្ស
E	
earth	ផែនដី
Eastern Hemisphere	ភូគូលខាងកើត
economic growth	ការរីកចម្រើនសេដ្ឋកិច្ច
education	ការអប់រំ
effect	ឥទ្ធិពល/លទ្ធផល
Egypt	ប្រទេសអេហ្ស៊ីប
election	ការបោះឆ្នោត
embargo	ការដាក់ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ច
emigrate	រត់ទៅរស់នៅប្រទេសក្រៅ
emperor	អធិរាជ
empire	អាណាចក្រ

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
encomienda system	ប្រព័ន្ធផ្តល់ពលករឱ្យអ្នកឈ្លានពាន (បង្កើតឡើងដោយអេស្ប៉ាញ)
encounter	ការប្រយុទ្ធតទល់
endangered species	ប្រភេទសត្វជិតផុតពូជ
enforce	ដាក់អោយអនុវត្ត
ENGLISH	ភាសាអង់គ្លេស
English Bill of Rights	សេចក្តីព្រាងច្បាប់អំពីសិទ្ធិ និងសេរីភាពអង់គ្លេស
enlightenment	ការធ្វើអោយច្បាស់លាស់
environment	បរិវេណ
epidemic	ការរាលដាល
equal	ស្មើ
era	សម័យ
Estates-General	ការប្រជុំសភាបារាំង
ethnic cleansing	ការបោសសំអាតជាតិសាសន៍
ethnic conflict	ជម្លោះជាតិសាសន៍
ethnic groups	ក្រុមជនភាគតិច
ethnic tension	ភាពតានតឹងរវាងជាតិសាសន៍
ethnocentrism	ជាតិពន្ធនិយម
Eurasia	អាស៊ីអឺរ៉ុប
Eurodollar	ប្រាក់អឺរ៉ូដុល្លារ
European Union	សហភាពអឺរ៉ុប
events	ហេតុការណ៍
excommunication	ការដេញចេញពីសាសនា
expansion	ការពង្រីក
exploitation	ការកេងប្រវ័ញ្ច
exploration	ការរុករក
export	នាំចេញ
extraterritoriality	រដ្ឋដែលបានលើកលែងពីយុត្តាធិការនៃច្បាប់មូលដ្ឋាន
F	
fact	តថភាព
factors	កត្តា
famine	ការអត់ឃ្នាន
Fascism	លទ្ធិហ្វាស៊ីស
Fascist Party	បក្សហ្វាស៊ីស
federation	សហព័ន្ធ
Fertile Crescent	តំបន់ចំរុំកលោកខែដែលដីមានជីជាតិល្អ
feudalism	សក្តិភូមិនិយម
fiefdom	វិស័យភាពនៃការគ្រប់គ្រងដី
folklore	ប្រពៃណីនិងទំនៀម ទម្លាប់អ្នកស្រុក
foreign	បរទេស
foreign aid	ជំនួយបរទេស
foreign policy	គោលនយោបាយបរទេស
free trade	ពាណិជ្ជកម្មសេរី

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
French Revolution	បដិវត្តន៍បារាំង
fundamentalism	លទ្ធិប្រកាន់តាមគម្ពីរ
G	
gender	យេនឌ័រ
generations	ជំនាន់
ENGLISH	ភាសាអង់គ្លេស
genocide	ប្រល័យពូជសាសន៍
geographic factors	កត្តាភូមិសាស្ត្រ
geography	ភូមិសាស្ត្រ
ghetto	តំបន់ជនជាតិភាគតិច/អ្នកទីទ័លក្ររស់នៅ
glasnost	គោលការណ៍បើកចំហ
global economy	សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក
global history	ប្រវត្តិសាស្ត្រពិភពលោក
global market	ទីផ្សារពិភពលោក
global migration	ការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ទូទាំងពិភពលោក
global trade	ពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក
global village	ភូមិពិភពលោក
globalization	ការធ្វើសកលភាវូបនីយកម្ម
globe	ពិភពលោក
Glorious Revolution	ការបដិវត្តន៍រុងរឿង
goals	គោលបំណង
gothic	នៃជនជាតិហ្គូដ
government	រដ្ឋាភិបាល
groups	ក្រុម
guerrilla warfare	សង្គ្រាមទ័ពព្រៃ
H	
Hammurabi Code	ក្រមអាមូរ៉ាប៊ី
Hellenistic	នៃក្រិច
heretic	មនុស្សឥតសាសនា
Hinduism	លទ្ធិហិណ្ឌូ
Holocaust	មហាមហន្តរាយ
Holy Land	ដែនដីពិសិដ្ឋ
human rights	សិទ្ធិមនុស្ស
humanism	មនុស្សនិយម
humanitarian	មនុស្សធម៌
hunters and gatherers	អ្នកបរបាញ់ និងអ្នកប្រមូល
I	
ideas	គំនិត
immigration	អន្តោប្រវេសន៍
imperialism	ចក្រពត្តិនិយម
import	នាំចូល

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
income	ប្រាក់ចំណូល
Indian Empires	អាណាចក្រឥណ្ឌា
indulgences	បំពេញចំណង់
Indus Valley	ជ្រលងឥណ្ឌូស
Industrial Revolution	បដិវត្តឧស្សាហកម្ម
industrialism	ឧស្សាហកម្មនិយម
inflation	អតិផរណា
ENGLISH	ភាសាអង់គ្លេស
infrastructure	ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
inquisition	ការអង្កេត
interdependence	ការពឹងអាស្រ័យទៅវិញទៅមក
interpretation	ការបកប្រែ
invasion	ការឈ្លានពាន
invention	ការច្នៃប្រឌិត
Iron Curtain	រាំងននដែក
irrigation	ការស្រោចស្រប់
Islam	អ៊ីស្លាម
isolationism	ឯកកោនិយម
J	
Jihad	សង្គ្រាមសាសនា (រវាងពួកកាន់គ្រឹះសាសនា និង អ៊ីស្លាម)
Judaism	សាសនាជីហ្វ
justice	យុត្តិធម៌
K	
knowledge	ចំណេះដឹង
Koran	គម្ពីរសាសនាអ៊ីស្លាម ឬមហាយ៉ាត់
L	
laissez-faire	ការធ្វើតាមចិត្តចង់
land grants	ការផ្តល់ដីសាធារណៈ
land reform	កំណែទម្រង់ដីធ្លី
language	ភាសា
Latin America	អាមេរិកឡាទីន
latitude	រយៈទទឹង
legend	ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់
legislature	អង្គនីតិបញ្ញត្តិ
liberal	ជនសេរីនិយម
liberty	សេរីភាព
Life expectancy	អាយុកាលមធ្យម
literacy	អក្ខរកម្ម
location	ទីតាំង

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
longitude	រយៈបណ្តោយ
M	
Magna Carta	មហាធម្មនុញ្ញដើម្បីសេរីភាព
maize	ពោត
majority	សំឡេងភាគច្រើន
Mandate of Heaven	អាណត្តិគ្រប់គ្រងរបស់ឋានសួគ៌
manor	គេហដ្ឋានស្តុកស្តមដែលមានផ្ទះស្តៅ ឬសួនច្បារដ៏ធំព័ទ្ធជុំវិញ
maps	ផែនទី
ENGLISH	ភាសាអង់គ្លេស
Marshall Plan	ផែនការម៉ាសាល
Marxism	លទ្ធិម៉ាកស៊ីយម
massacre	ការសម្លាប់រង្គាល
Mecca	ទីក្រុងម៉េកា
medieval	នៃមជ្ឈឹមសម័យ
Meiji Restoration	ការបដិវត្តមេជិ
mercantilism	ពាណិជ្ជវិស័យនិយម
meridian	ខ្សែបណ្តោយ
Mesoamerica	តំបន់មេសូអាមេរិក
Mesopotamia	មេសូប៉ូតាមៀ
mestizos	កូនកាត់អេស្បាញអាមេរិកាំងស្បែកក្រហម
Mexican Revolution	ការធ្វើបដិវត្តម៉ិចស៊ិក
Middle Ages	យុគកណ្តាល
Middle East	មជ្ឈឹមបូព៌ា
migrant	ទេសន្តរប្រវេសន (ជនចំណាកស្រុក)
migration	ការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍
militarism	យោធានិយម
millennium	សហស្សវត្ស
minority	សំឡេងភាគតិច
missionary	សាសន៍ទូត
modern	ដែលទំនើប
monarchy	រាជាធិបតេយ្យ
Mongol	ជនជាតិម៉ុងហ្គូលី
monotheism	ឯកទិទេពនិយម
monsoon	មូសុង
mosque	ព្រះវិហារអ៊ីស្លាម
Mothers of the Plaza De Mayo	សមាគមមាតាអាហ្សង់ទីនដែលកូនរបស់ពួកគេបានបាត់ខ្លួនក្នុងរវាងឆ្នាំ 1976 ដល់ឆ្នាំ 1983 ។
mountains	ភ្នំ
multicultural	ពហុវប្បធម៌
N	
Napoleonic Code	ក្រមរដ្ឋប្បវេណីបារាំងបង្កើតក្នុងរជ្ជកាលណាប៉ូឡេអុងទី ។

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
nation state	រដ្ឋអធិបតេយ្យដែលមានភាពរួមគ្នា
nationalism	ជាតិនិយម
natural resources	ធនធានធម្មជាតិ
Nazism	ណាហ្ស៊ីនិយម
negotiate	ចរចា
Neolithic	នៃយុគថ្ម
neutrality	អព្យាក្រឹតភាព
New Imperialism	ចក្រព័ត៌និយមថ្មី
Ninety Five theses	ការដៃកែកែវកែប្រែអំពីអំណាចនៃការបំពេញចំណង់
Nobel Peace Prize	រង្វាន់ណុបែលសន្តិភាព
nobility	អភិជនភាព, វណ្ណៈអភិជន, ភាពប្រសើរថ្លៃថ្លា
nomads	ចរកជន, អ្នករស់រវើក
ENGLISH	ភាសាអង់គ្លេស
nonalignment	ការមិនចងសម្ព័ន្ធមិត្ត ឬ ចងមេត្រីភាព
non-violence	អហិង្សា
North America	អាមេរិកខាងជើង
North America Free Trade Agreement (NAFTA)	កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាមេរិកខាងជើង
North Atlantic Treaty Organization (NATO)	អង្គការសន្តិសញ្ញាអាត្លង់ទិកខាងជើង
nuclear age	យុគបរមាណូ
Nuremberg Trials	សវនាការនូវមីមប៊ិក
O	
oceans	មហាសមុទ្រ
official	ផ្លូវការ
Old Imperialism	ចក្រព័ត៌និយមចាស់
oligarchy	អប្បជនាធិបតេយ្យ, រាជរដ្ឋាភិបាល ឬអំណាចដែលផ្តោតក្នុងកណ្តាប់ដៃត្រកូលឬក្រុមជនខ្លះ
Olmec civilization	អារ្យធម៌អូលមិក
opinion	មតិ
Opium War	សង្គ្រាមអាភៀន
opposition	ការប្រឆាំង, ការជំទាស់
oral tradition	ប្រពៃណីយដោយមាត់ទទេ
Organization of American States (OAS)	អង្គការនៃរដ្ឋអាមេរិក
Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC)	អង្គការនៃប្រទេសនាំប្រេងចេញ (អូប៊ិក)
organizations	អង្គការ
origin	ដើមកំណើត
Orthodox Christian Church	ព្រះវិហារគ្រិស្តសាសនាអរចូដុក (ដែលប្រកាន់វិន័យចាស់)
Ottoman	អូតូម៉ាន់ (អតីតចក្រភពតួគីដែលបង្កើតដោយ Osman)
overpopulation	ប្រជាជនច្រើនពេក
overthrow	ការផ្តួលរំលំ
P	
Paleolithic	ដំណាក់កាលដំបូងនៃយុគថ្ម

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
Palestinian Liberation Organization (PLO)	អង្គការសេរីការប៉ាឡេស្ទីន
Panama Canal	ព្រែកជីកប៉ាណាម៉ា
parallel	ស្រប
parliamentary system	ប្រព័ន្ធសភា
partition	ចំណែក, ការបែងភាគ
passive resistance	ការតតាំងបែបអកម្ម
patrician	អភិជន
Pax Romana	សន្តិភាពរវាងជាតិសាសន៍ក្នុងអាណាចក្ររ៉ូម៉ាំង
Pearl Harbor	កំពង់ផែភីល
peasants	កសិករ
per capita income	ប្រាក់ចំណូលក្នុងមួយនាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ
perestroika	ការកែទម្រង់សេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយសូវៀត
persecution	ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ
ENGLISH	ភាសាអង់គ្លេស
Persian Gulf War	សង្គ្រាមល្វងសមុទ្រពែក
perspective	ទស្សនៈ
pharaoh	មេដឹកនាំសម័យអេសប៊ុបបូរាណ
philosophy	ទស្សនវិជ្ជា, ទស្សនៈ
photograph	រូបថត, ថតរូប
physical map	ផែនទីរូបសាស្ត្រ
pilgrimage	ធម្មយាត្រា
plague	ការខាន ញាំញី ជម្ងឺបិស រោគប៉េស្ត
plebeian	នៃមនុស្ស ឬរណ្ត:ថ្នាក់ទាប
plebiscite	ប្រជាសិទ្ធិសេចក្តីសម្រេចរបស់ប្រជារាស្ត្រ
pluralism	ពហុភាគនិយម ពហុបក្សនិយម
poem	កំណាព្យ, កាព្យនិទាន
pogroms	ការសម្លាប់រង្គាលក្រុមជនជាតិជូប
point of view	ទស្សនៈ
political map	ផែនទីនយោបាយ
political party	បក្សនយោបាយ
political systems	ប្រព័ន្ធនយោបាយ
politics	នយោបាយ
pollution	ការធ្វើអោយខូច, ធ្វើអោយកខ្វក់
polytheism	លទ្ធិពហុអាទិទេព
population	ចំនួនប្រជាជន, ប្រជាជន
post-Cold War	ក្រោយសង្គ្រាមត្រជាក់
poverty	ភាពក្រីក្រ
power	អំណាច
Pre-Columbian civilizations	មុនអារ្យធម៌កូឡុមប៊ី
pre-history	បុរេប្រវត្តិ
prejudice	បុរេវិច្ឆ័យ, ភាពលំអៀង
president	ប្រធានាធិបតី
primary source	ប្រភពព័ត៌មានបឋម
prime minister	នាយករដ្ឋមន្ត្រី

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
privatization	ឯកជនភាវូបនីយកម្ម
productivity	ផលិតភាព
proletariat	វណ្ណៈ ពលជីវី, វណ្ណៈអធន
propaganda	ការយោសនា
protectionism	ការគាំពារនិយម (ទំនិញក្នុងស្រុក)
protectorate	រាជការអាណាព្យាបាល, រដ្ឋក្នុងអាណាព្យាបាល
Protestantism	ប្រូតេស្តង់និយម, សាសនាប្រូតេស្តង់
public	សាធារណៈ
public opinion	មតិសាធារណៈ
Puritan Revolution	ការបដិវត្តនយោបាយ និងសាសនានៅអង់គ្លេស
pyramids	ពីរ៉ាមីត
Q	
queen	ព្រះអគ្គមហេសី ព្រះមហាក្រត្រីយានី
quota	កូតា, ចំនួនឬបរិមាណកំណត់
ENGLISH	ភាសាអង់គ្លេស
R	
racism	ពូជសាសន៍និយម
rain forest	ព្រៃត្រូពិក
raw materials	សម្ភារៈសម្រាប់ផលិត
rebellion	ការប្រឆាំង, ការបះបោរ, ប្រឆាំងនឹងរដ្ឋាភិបាល
Red Guards	ក្រុមវ៉ាឌីកាល់ ឬក្រុមសង្គមនិយម
reform	កែទម្រង់
reformation	កំណែទម្រង់
refugee	ជនភៀសខ្លួន
regionalism	តំបន់ភាវូបនីយកម្ម
Reign of Terror	តំបន់ភេររកម្ម
reincarnation	ការចាប់បដិសន្ធិជាថ្មី
relationship	ការទាក់ទង, ទាក់ទងគ្នា
religion	សាសនា
religion belief	ជំនឿសាសនា
religion group	ក្រុមសាសនា
Renaissance	ការកើតឡើងវិញ, ការចាប់ភពជាថ្មី
representative democracy	ប្រជាធិបតេយ្យតំណាង
republic	សាធារណរដ្ឋ
resources	ធនធាន
restoration	ការផ្តុំវិញ្ញាណដើមវិញ, ដៃគេផ្តុំឡើងវិញ
revolution	ដំណើរវិលជុំវិញ, បដិវត្តន៍, ផ្សំ, ដំណើរវិល, ការដាបង្វិល
Revolutionary War	សង្គ្រាមបដិវត្តន៍
river valley civilizations	អារ្យធម៌ជ្រលងវិវី
rivers	ស្ទឹង ទន្លេ
Roman Empire	អាណាចក្ររ៉ូម៉ាំង
rural	ជនបទ
Russian Revolution	បដិវត្តន៍រុស្ស៊ី

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
Russification	រុស្ស៊ីការបន្លំនិយកម្ម
S	
samurai	សាមួរ៉ៃ
satellite nation	ប្រទេសរណប
scarcity	កម្រ, ហោច, ភាពកម្រ, ការខ្វះ, របស់កម្រ, វត្ថុមិនសូវមាន
scientific method	វិធីសាស្ត្រវិទ្យាសាស្ត្រ
secondary source	ប្រភពបន្ទាប់បន្សំ
secular	ដែលមិនទាន់ទាក់ទងនឹងសាសនា
segregation	វិឃោគកម្ម, ការបំបែកចេញ
self-determination	ការតាំងទីកិច្ចខ្លួនឯង
self-government	ការគ្រប់គ្រងខ្លួនឯង
senate	ព្រឹទ្ធសភា
separation of church and state	ការបំបែកចេញរវាងព្រះវិហារ និងរដ្ឋ
Sepoy Mutiny	ការបះបោស៊ីប៉ូយ
serf	ខ្ញុំកញ្ជះគេ, សេវកា
Shintoism	លទ្ធិស៊ិនតូ
shogun	ឋានានុក្រមមេដឹកនាំសក្តិភូមិជប៉ុន
Silk Road	វិថីសូត្រ
slash and burn farming	កសិកម្មពនេចរ
slave trade	កញ្ជះពាណិជ្ជកម្ម
slavery	ទាសភាព
social	សង្គម
social class	វណ្ណៈសង្គម
Social Darwinism	លទ្ធិសង្គមដារីន
socialism	លទ្ធិសង្គមនិយម
socialist	សង្គមនិយម
solidarity	សាមគ្គី, ទៅមក, ភាគពួកិច្ចរួមគ្នា
South America	អាមេរិកខាងត្បូង
sovereignty	អធិបតីភាព
Soviet Union	សហភាពសូវៀត
sphere of influence	តំបន់ក្នុងឥទ្ធិពល
stability	ស្ថិរភាព, ភាពរឹង, ភាពមាំ
standard of living	បទដ្ឋាននៃការរស់នៅ
state	រដ្ឋ
status	ឋានៈ, ស្ថានភាព
steamboat	កាណូតដើរដោយកម្លាំងចំហាយទឹក
stereotype	កំណត់បែបផែនដោយគ្មានការផ្លាស់ប្តូរ
stratification	ការដាក់ទៅតាមស្រទាប់ថ្នាក់
structure	រចនាសម្ព័ន្ធ
subcontinent	ឧបទ្វីប
Sub-Saharan Africa	វាលខ្សាច់សាហារ៉ានៅអាហ្វ្រិក

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
superpowers	មហាអំណាច
Supply and demand	ការផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការ
symbols	សញ្ញា
T	
Taiping Rebellion	ឧទ្ធាមកម្មថៃភីង
Taoism	លទ្ធិតៅ
technology	បច្ចេកវិទ្យា
terrorism	ភេរវកម្ម
theory	ទ្រឹស្តី, ចំណេះអរូបី
Third World	ភគីយលោក
Tiananmen Square	ទីលានធៀនអាសមេន
timeline	បន្ទាត់ពេលវេលា
Torah	តូរ៉ាហ៍
totalitarianism	ផ្តាច់ការនិយម
trade imbalance	អតុល្យភាពពាណិជ្ជកម្ម
traditions	ប្រពៃណី, ទម្លាប់
treaties	សិទ្ធិសញ្ញា
Treaty of Versailles	សន្ធិសញ្ញាទីក្រុងវែរសែ
tribal group	ក្រុមកុលសម្ព័ន្ធ
tribalism	កុលសម្ព័ន្ធនិយម
tribunal	សាលាដំបូង, តុលាការជំនុំជម្រះក្តី
Triple Alliance	បក្សសម្ព័ន្ធត្រីភាគី
Triple Entente	សម្ព័ន្ធភាពត្រីភាគី
truce	បទឈប់បាញ់
Twelve Tables	អង្គនីតិបញ្ញត្តិគុដប់ពីរ
tyranny	អំពើកំណាច, ការសង្កត់សង្កិន
U	
United Nations	អង្គការសហប្រជាជាតិ
uprising	ការបះបោរ
urban	នៃទីក្រុង, ដែលរស់នៅក្នុងទីក្រុង
urbanization	នគរូបនីយកម្ម
utopian reform	កំណែទម្រង់ដែលហួសវិស័យ
V	
value	តម្លៃ
vassal	បរិវារ, អ្នកចំណុះគេ
Vedas	គម្ពីរវេទ
viceroys	ឧបរាជ
vote	បោះឆ្នោត
W	
war	សង្គ្រាម

GLOBAL HISTORY GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KHMER
Warsaw Pact	កតិការសញ្ញាទីក្រុងវ៉ាសូវី
weapons	សញ្ជាវុធ, សាស្ត្រវុធ, អាវុធ
Weimer Republic	សាធារណៈរដ្ឋវែមែ
Western Hemisphere	អត្តគោលខាងលិច
Westernization	បង្កើនប្រទេសភារូបនីយកម្ម
White Man’s Burden	បន្ទុកជនស្បែកស
world	ពិភពលោក
World Bank	ធនាគារពិភពលោក
World War I	សង្គ្រាមលោកលើកទី១
World War II	សង្គ្រាមលោកលើកទី២
writing system	ប្រព័ន្ធការសរសេរ
Z	
Zionism	ហ្សាយអ៊ីននិយម (ចលនាដើម្បីបង្កើតឡើងវិញ និងដើម្បីការអភិវឌ្ឍ និងការការពារប្រជាជាតិជ្វីស)
Zulu	សមាជិករបស់ប្រជាជនប៉ុនតូនៃអាហ្វ្រិកខាងត្បូង